

## ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Դեկտեմբերի 31 2017թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

### Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

#### 1.1. Իրավական դաշտ

##### 1.1.1. Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 07 հոկտեմբերի 2004 թվականին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N84 արտոնագրային համարով: ՀՀ կենտրոնական բանկի Խորհրդի 25.02.2005թ-ի թիվ 74 Ա որոշմամբ տրվել է բանկային գործունեության լիցենզիա (թիվ 84)<sup>1</sup>:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ.Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 110, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 6:

##### 1.1.2. Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումները ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները փոքր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինե՞ր ակտիվ շուկայի դեպքում, միմիանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

<sup>1</sup> «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա տրամադրելու ՀՀ կենտրոնական բանկի Խորհրդի թիվ 74 Ա որոշման մասին պաշտոնապես ծանուցվել է 02.03.2005թ-ին:

1.1.3. Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

## 1.2. Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1. Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Արդեն Սելեֆյան, Պատրիկ Բիտտեյ, Գևորգ Չաքմիշյան, Աշոտ Սալմազարյան:

1.2.2. Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է վեց անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման ղեկարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային ղեկարտամենտի տնօրեն Կարեն Տուրյանը, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման ղեկարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, գործադիր տնօրենի տեղակալ-Հաճախորդների սպասարկման ղեկարտամենտի տնօրեն Գևորգ Խաչատրյանը, Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների ղեկարտամենտի տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ Սեդրակ Բաղդասարյանը:

1.2.3. Բանկի 14,588 հատ բաժնետոմսերից 11,670 հատ սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերը հանդիսանում է «Էյչ-ՎԻ-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն իսկ 2,918 հատ սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերը հանդիսանում է «Բելեգինգամաչեփիջ Ջոնգո» ՍՊԸ-ն:

1.2.4. Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են «Էյչ-ՎԻ-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 80 (ութսուն) տոկոսին և «Բելեգինգամաչեփիջ Ջոնգո» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 20 (քսան) տոկոսին:

1.2.5. Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ խրախուսմանը ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

1.2.6. Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2016 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտորական ստուգման ենթարկելու համար վճարվել է 11.1 միլիոն ՀՀ դրամ գումար:

## Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

### 2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, Միջազգային Հաշվապահական Հաշվառման Ստանդարտների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ

ակտերի համաձայն: Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. մնան հարցերին առնչվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից.
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից.
- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով, որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով.
- բ. կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգին համապատասխան.
- գ. անընդհանու՝ բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հետևողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

## 2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

## 2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

### *Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր*

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես

«տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

#### *Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր*

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

#### *Շահաբաժիններից եկամուտ*

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

#### *Չուտ առևտրային եկամուտ*

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

## **2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը**

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հողվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հողվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հողվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2017	31 դեկտեմբերի 2016
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	484.1	483.94
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	580.1	512.20

## 2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

## 2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայամանգրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

## 2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

## 2.8. Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

## 2.9. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին

հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ գեղջված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից պահուստների գումարները:

## **2.10. Ռեալո համաձայնագրերով գործառնություններ**

Հետգնման համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ համաձայնագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետգնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հողվածներում:

## **2.11. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ**

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Իրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական



բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

## **2.12. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին**

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

## **2.13. Վարկերի և այլ փոխառությունների արժեզրկման գծով կորուստների որոշման և անհուսալի վարկերի և այլ փոխառությունների դուրսգրման հիմունքը**

Վարկերը և այլ փոխառությունները արժեզրկվում են և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանակացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև նարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման

Ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

#### **2.14. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը**

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

#### **2.15. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը**

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեգրկումից պահուստները:

#### **2.16. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը**

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը գուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

#### **2.17. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը**

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չկա մշակված:

#### **2.18. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ**

##### *Հիմնական միջոցներ*

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային

ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Շենքերի և շինությունների համար	30 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկայի համար	4 տարի
Փոխադրամիջոցների համար	5 տարի
Այլ հիմնական միջոցների համար	5 տարի

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

*Ձձ նյութական ակտիվներ*

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռքբերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

**2.19. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ**

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

**2.20. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր**

Բանկի կողմից ապրիլ ամսվա ընթացքում թողարկվել են 10մլն ԱՄՆ դոլարի ընդհանուր անվանական արժեքով, մինչև 5 տարի մարման ժամկետով կորպորատիվ պարտատոմսեր :

**2.21. Հաշվեկշռում ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչմանը հանգեցնող**

## **գործառնությունների տարբերակումը պայմանական դեպքեր և պայմանավորվածություններ առաջացնող գործառնություններից**

Հաշվեկշռում ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչմանը հանգեցնող գործառնությունների տարբերակումը պայմանական դեպքեր և պայմանավորվածություններ առաջացնող գործառնություններից իրականացվում է հիմք ընդունելով 37 և 39 հաշվապահական ստանդարտները:

### **2.22. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ճևակերպման հիմունքը**

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի գուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

### **2.23. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ**

#### **Կապիտալ**

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

#### **Գնված սեփական բաժնետոմսեր**

Երբ Բանկը գնում է Բանկի բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

#### **Շահաբաժիններ**

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

### **2.24. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը**

Փոխանակման փոխարժեքը ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

## **2.25. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը**

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Գործառնական վարձակալության գծով հաշվեգրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

## **2.26. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը**

Ակտիվների վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

## **2.27. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ**

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են հաշվապահական հաշվառման ազգային ստանդարտներին և բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

**Մանրագրություն 3. «Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»**

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից		10,162		26,764		11,318		92,395
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխավորություններից	1,581,261		5,889,716		1,272,173		4,817,794	
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	2,182,023		7,945,251		1,515,663		4,885,971	
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	17,977		107,164		35,750		76,625	
Այլ տոկոսային եկամուտ	15,022		103,695		4,853		21,581	
<b>Ընդամենը</b>	<b>3,806,445</b>		<b>14,072,590</b>		<b>2,839,757</b>		<b>9,894,366</b>	

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց		397,180		1,317,899		268,041		921,605
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,329,414		4,976,837		985,701		3,378,133	
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	81,384		609,971		172,295		487,840	
Այլ տոկոսային ծախսեր	322,598		870,135		84,034		396,865	
<b>Ընդամենը</b>	<b>2,130,576</b>		<b>7,774,842</b>		<b>1,510,071</b>		<b>5,184,443</b>	

<b>Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</b>	<b>1,675,869</b>		<b>6,297,748</b>		<b>1,329,686</b>		<b>4,709,923</b>	
--	------------------	--	------------------	--	------------------	--	------------------	--

**Մանրագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»**

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Դրամարկղային գործառնություններից		9,110		33,514		8,095		25,180
Հաշվապահային ծառայություններից		35,874		141,339		35,404		101,572
Երաշխիքներից, հոծարագներով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	2,732		8,044		391		2,816	
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	25,100		69,182		26,819		65,485	
Այլ կոմիսիոն վճարներ	5,473		20,087		5,285		19,524	
<b>Ընդամենը</b>	<b>78,289</b>		<b>272,166</b>		<b>75,994</b>		<b>214,577</b>	

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Թրքակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ		8,142		28,340		6,511		21,278
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից		4,310		13,905		2,294		7,316
Բորսայական ծառայությունների գծով		115		125		5		15
Այլ կոմիսիոն վճարներ*		20,252		68,679		(8,501)		35,796
<b>Ընդամենը</b>	<b>32,819</b>		<b>111,049</b>		<b>309</b>		<b>64,405</b>	

<b>Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ</b>	<b>45,470</b>		<b>161,117</b>		<b>75,685</b>		<b>150,172</b>	
--	---------------	--	----------------	--	---------------	--	----------------	--

**Մանրագրություն 5. «Ջուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»**

<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առ ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝		186,557		264,619		71,946		190,182
բաժնետոմսներից		2,010		4,287		1,801		4,248
պարտքային արժեթղթերից		184,547		260,332		70,145		185,934
<b>Ընդամենը</b>	<b>186,557</b>		<b>264,619</b>		<b>71,946</b>		<b>190,182</b>	

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Արտարժույթի առ ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ		71,403		232,438		28,499		132,147
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ		(24,592)		(327,718)		238,470		213,304
Աժանցյալ գործիքներից գուտ վնաս		8,321		206,361		(150,839)		(88,770)
<b>Ընդամենը</b>	<b>55,132</b>		<b>111,081</b>		<b>116,130</b>		<b>256,681</b>	

<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշարժաններից</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարժանների առ ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ		7,780		21,173		22,704		20,702
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարժանների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ		1,728		18,343		(39,532)		(42,011)
<b>Ընդամենը</b>	<b>9,508</b>		<b>39,516</b>		<b>(16,828)</b>		<b>(21,309)</b>	

<b>Ջուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</b>	<b>251,197</b>		<b>415,216</b>		<b>171,248</b>		<b>425,554</b>	
---	----------------	--	----------------	--	----------------	--	----------------	--

**Տանրագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»**

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	70,579		221,435		39,724		258,320	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ	(109)		3,038		6,080		6,080	
Այլ եկամուտներ**	13,500		77,142		20,708		70,570	
<b>Ընդամենը</b>	<b>83,970</b>		<b>301,615</b>		<b>66,512</b>		<b>334,970</b>	

**Տանրագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ»**

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	(260,746)		(1,035,286)		(210,666)		(161,270)	
<b>Ընդամենը</b>	<b>(260,746)</b>		<b>(1,035,286)</b>		<b>(210,666)</b>		<b>(161,270)</b>	

**Տանրագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»**

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	384,209		927,966		334,826		913,803	
Գործուղման ծախսեր	6,484		15,516		4,997		14,351	
Ապահովագրության ծախսեր	6,200		21,229		2,916		15,662	
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,509		4,468		1,304		3,467	
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և ամփոփագրության գծով ծախսեր	15,090		63,656		16,556		62,144	
Առույտային և խորհրդատվական ծախսեր	2,700		11,197		2,402		11,992	
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	26,728		95,434		24,483		95,488	
Տրանսպորտային ծախսեր	1,422		5,807		1,486		5,448	
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	1,435		6,290		7,213		23,228	
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	5,585		9,036		7,068		9,848	
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	2,300		12,149		5,179		12,691	
Այլ վարչական ծախսեր**	29,681		47,885		6,988		25,321	
<b>Ընդամենը</b>	<b>483,343</b>		<b>1,220,633</b>		<b>415,418</b>		<b>1,193,443</b>	

\* Աշխատակիցների միջին քվարտալային 120 119 113 115

\*\* Մեկ աշխատողին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ 652 541 938 655

**Տանրագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»**

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	01.10.17	31.12.17	01.01.17	31.12.17	01.10.16	31.12.16	01.01.16	31.12.16
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	0		0		0		17	
Ինվեստացիայի համար կատարված վճարումներ	360		1,440		360		1,621	
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	9,299		16,302		7,045		17,344	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	38,241		143,790		32,767		114,250	
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	7,246		28,329		5,963		21,944	
Այլ ծախսեր***	58,042		78,424		5,728		22,553	
<b>Ընդամենը</b>	<b>113,188</b>		<b>268,285</b>		<b>51,863</b>		<b>177,729</b>	



### 11 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ: Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմում նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Չափար ԳՅ դրամ	01.01.17	31.12.17	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.16	31.12.16	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
<b>Շահույթ մինչև հարկումը</b>		2,685,808			4,089,651	
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով		537,162	20		817,930	20
Ծախսվող եկամուտներ						
Ծնվազեցվող ծախսեր		17,201			12,677	
Դրական/(Բացասական) փոխարժեքային տարբերություն		(102,400)			(24,836)	
Այլ		517,093				
Դարձված նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ						1
<b>Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս</b>		<b>969,056</b>			<b>805,771</b>	

### Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Չափար ԳՅ դրամ	31.12.17	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31.12.16
Այլ պարտավորություններ	44,956	-	29,620	15,336
Արժեզրկված ակտիվներից ստացվելիք տույժեր	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
<b>Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ</b>	<b>44,956</b>		<b>29,620</b>	<b>15,336</b>
Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ	5,841			5,841
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	807			807
Վաճառքի համար մատչելի ենթոլումներ	866,623			866,623
Դիմնական միջոցներ	277,527			277,527
Այլ ակտիվներ	4,753		-	4,753
Այլ պահուստներ	1,185,822			9,907
<b>Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն</b>	<b>2,341,373</b>		-	<b>1,165,458</b>
<b>Ցուռ հետաձգված հարկային պարտավորություն</b>	<b>2,296,417</b>		-	<b>1,150,122</b>

### 13 Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ԳՅ ԿԲ-ում

Չափար ԳՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,156,019	507,179
Թղթակցային հաշիվներ ԳՅ ԿԲ-ում	9,409,572	15,597,821
Դեպոնացված միջոցներ ԳՅ ԿԲ-ում	2,500	0
<b>Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՅ ԿԲ-ում</b>	<b>10,568,091</b>	<b>16,105,000</b>

### Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ

Չափար ԳՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	125,696	214,583
<b>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված</b>	<b>125,696</b>	<b>214,583</b>

### 14 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Չափար ԳՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Թղթակցային հաշիվներ	800,074	2,905,509
Դեպոնացված միջոցներ բանկերում	242,486	238,676
Դեպոնացված միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	632,081	84,959
Ավանդներ բանկերում	1,722,000	0
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	407,582	164,154
Ռեպր համաձայնագրեր		191,000
Այլ հաշիվներ	2,949	33,317
Չափված տոկոսներ	3,234	681
<b>Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</b>	<b>3,810,406</b>	<b>3,618,296</b>

**16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ**

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
<b>Վարկեր, այդ թվում</b>	<b>41,470,443</b>	<b>33,060,255</b>
գրք	2,227,816	1,376,529
վճելի	2,917,213	3,153,252
<b>Ֆակտորինգ</b>	<b>1,769,992</b>	<b>920,162</b>
<b>Օվերդրաֆտ</b>	<b>19,277,906</b>	<b>11,489,679</b>
<b>Ռեպր համաձայնագրեր</b>	<b>382,828</b>	<b>917,965</b>
<b>Արեղիսիվներ</b>	<b>0</b>	<b>437,132</b>
<b>Այլ գումարներ</b>	<b>3,120</b>	<b>3,120</b>
<b>Հաշվեզրկած տոկոսներ</b>	<b>537,121</b>	<b>547,329</b>
	63,441,410	47,375,642
<b>Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով</b>	<b>(1,578,717)</b>	<b>(1,298,417)</b>
<b>Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ</b>	<b>61,862,693</b>	<b>46,077,225</b>

**Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.**

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
<b>Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝</b>	<b>53,514,450</b>	<b>39,859,452</b>
խոշոր ձեռնարկություններ	27,717,929	24,951,010
վաղը և միջին ձեռնարկություններ	25,796,521	14,908,442
<b>Ֆիզիկական անձիք</b>	<b>9,133,466</b>	<b>6,746,167</b>
<b>Անհատ ձեռնարկատերեր</b>	<b>256,372</b>	<b>222,694</b>
<b>Այլ գումարներ</b>	<b>3,120</b>	<b>3,120</b>
<b>Հաշվեզրկած տոկոսներ</b>	<b>537,122</b>	<b>547,329</b>
<b>Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով</b>	<b>(1,578,717)</b>	<b>(1,298,417)</b>
<b>Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ</b>	<b>61,862,693</b>	<b>46,077,225</b>

**Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.**

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
Ֆիզիոքոնսուլտանտներ	6,293,735	4,621,171
Սպառողական	2,447,249	1,178,777
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	9,654	24,796
Չեստացնում պայմանագրեր	382,828	921,423
<b>Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)</b>	<b>9,133,466</b>	<b>6,746,167</b>

**Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը**

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
<b>Վարկեր և փոխառություններ, որից</b>	<b>63,441,410</b>	<b>47,375,642</b>
<b>արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝</b>	<b>3,574,490</b>	<b>3,517,424</b>
ժամկետանց	488,581	677,625
<b>Ընդամենը վարկեր</b>	<b>63,441,410</b>	<b>47,375,642</b>
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(1,578,717)	(1,298,417)
<b>Ընդամենը գրտ վարկեր</b>	<b>61,862,693</b>	<b>46,077,225</b>

**Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների**

Չափար ԳՅ դրամ	31.12.17	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.16	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	25,184,794	40.71%	16,440,328	35.68%
Պաշտամտնետություն	6,795,482	10.98%	6,077,905	13.19%
Շինարարություն	3,922,675	6.34%	2,066,526	4.48%
Տրանսպորտ և կապ	396,030	0.64%	178,759	0.39%
Առևտուր	5,373,761	8.69%	3,785,824	8.22%
Սպառողական	2,382,540	3.85%	1,163,227	2.52%
Հիփոթեկային վարկեր	6,230,100	10.07%	4,525,638	9.82%
Սպասարկման ոլորտ	2,978,496	4.81%	2,729,632	5.92%
<b>Այլ աղբյուր</b>	<b>8,598,815</b>	<b>13.90%</b>	<b>9,109,386</b>	<b>19.77%</b>
Հետզմանման պայմանագրեր	382,828	-	2,275	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	537,122	-	303,335	-
<b>ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ</b>	<b>61,862,693</b>	<b>100%</b>	<b>46,077,225</b>	<b>100%</b>

**Շահութագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկառուներին և նրանց հետ փոխկապակցված ամենաց տրամադրված վարկերի՝**

1) ընդհանուր գումարը,	31,096,948
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի n %-ը),	50.27%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի n %-ը):	84.07%

**17 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ**

Չափար ԳՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
<b>Գնանշվող ներդրումներ</b>		
ԳՅ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	55,360	32,382
ԳՅ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	79,818,270	59,147,958
այդ բոլոր տոկոսներ	1,989,589	1,618,708
ԳՅ ոչ պետական պարտատոմսեր	2,705,097	1,565,125
<b>Զգնանշվող ներդրումներ</b>		
ԳՅ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	19,575	19,575
<b>ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ներդրումներ</b>	<b>82,598,302</b>	<b>60,765,040</b>

**Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ**

Չափար ԳՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	692,835	1,158,875
<b>Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*</b>	<b>692,835</b>	<b>1,158,875</b>

\* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա:

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	31.12.17		31.12.16	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
ԳՅ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /դրամային/	6.45-12.24	2019-2047	12.95-15.74	2017-2032
ԳՅ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժույթային/	3.57-4.79	2020-2025		
ԳՅ ոչ պետական պարտատոմսեր/դրամային/	6.78-11.02	2019-2022	13.19-14.78	2017-2019
ԳՅ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժույթային/	12.00-5.75	2018-2022		

## 20 Չիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Դոլ և շենքեր	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Ընդամենը
<b>ՍՎՃՐԱԿԱՆ ԱՐՓԵՔ</b>					
Ավգրնական արժեք 2017թ. հունվարի 01 դրությամբ	2,039,670	181,193	75,949	130,310	2,427,122
Ավելացում	2,384	42,738	4,320	4,519	53,961
Օտարում		(1,461)		(1,345)	(2,806)
<b>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>2,042,054</b>	<b>222,470</b>	<b>80,269</b>	<b>133,484</b>	<b>2,478,277</b>
<b>ԿՈՒՏԱԿԱՑ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ</b>					
2017թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	66,001	139,767	54,234	92,754	352,756
Հատկացումներ	86,993	20,973	7,313	11,222	126,501
Օտարում		(1,461)		(1,317)	(2,778)
<b>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>152,994</b>	<b>159,279</b>	<b>61,547</b>	<b>102,659</b>	<b>476,479</b>
<b>ՄԱՍՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՓԵՔ</b>					
<b>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>1,889,060</b>	<b>63,191</b>	<b>18,722</b>	<b>30,825</b>	<b>2,001,798</b>

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Ավգրնական արժեք 2017թ. հունվարի 01 դրությամբ	92,501	38,785	131,286
Ավելացում	13,276	32,770	46,046
Արժեզրկում	(1,944)	(3,997)	(5,941)
<b>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>103,833</b>	<b>67,558</b>	<b>171,391</b>
<b>ԱՄՈՐՏԻՉԱՅԻՆ</b>			
2017թ. հունվարի 01 –ի դրությամբ	68,501	3,283	71,784
Սահմանումներ	10,204	6,056	16,260
Արժեզրկում	(1,944)	(3,662)	(5,606)
<b>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>76,761</b>	<b>5,677</b>	<b>82,438</b>
<b>ՄԱՍՈՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՓԵՔ</b>			
<b>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>27,072</b>	<b>61,881</b>	<b>88,953</b>

## 22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	191,973	65,718
Ստացվելիք գումարներ		
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	389	110,921
Պահեստ	3,212	3,177
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	27,546	
Այլ ակտիվներ	2,874	432
<b>Ընդամենը այլ ակտիվներ</b>	<b>225,994</b>	<b>180,248</b>

## 23 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
<b>Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ</b>		
Այլ վարկեր և փոխառություններ	2,626,213	2,001,280
Ռեպո համաձայնագրեր	0	13,999,997
Հաշվեզրկած տոկոսներ	54,875	55,740
<b>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների</b>	<b>23,094,788</b>	<b>14,681,720</b>
Այլ բանկերի թրքակցային հաշիվներ	21,478	7,562
Վարկեր բանկերից	7,058,764	2,419,700
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	1,252,415	2,224,603
Վարկեր և ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	14,484,161	9,308,103
Այլ պարտավորություններ	1,730	438,029
Հաշվեզրկած տոկոսներ	276,240	283,723
<b>Ընդամենը պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</b>	<b>25,775,876</b>	<b>30,738,737</b>

## 24 Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ

Չափար ԴՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
<b>ԴՅ կառավարություն</b>	<b>20,000</b>	<b>20,000</b>
Այլ պարտավորություններ	20,000	20,000
- <i>ոնգիրներ</i>	20,000	20,000
<b>Իրականացված անձինք</b>	<b>50,902,899</b>	<b>38,274,751</b>
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	15,379,381	6,700,319
- <i>ոնգիրներ</i>	4,267,967	991,501
Ժամկետային ավանդներ	35,106,741	31,331,384
- <i>ոնգիրներ</i>	8,558,124	6,562,623
Չափարկված տոկոսներ	173,473	150,811
- <i>ոնգիրներ</i>	138,139	122,690
Այլ պարտավորություններ	243,304	92,237
- <i>ոնգիրներ</i>	243,304	92,237
<b>Անհատ ընտանրկատներ</b>	<b>2,561</b>	<b>5,114</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	2,561	5,114
- <i>ոնգիրներ</i>	2,561	5,114
<b>Ֆիզիկական անձինք</b>	<b>14,184,138</b>	<b>12,400,114</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	3,400,536	3,736,369
- <i>ոնգիրներ</i>	585,819	687,774
Ժամկետային ավանդներ	10,527,448	8,512,895
- <i>ոնգիրներ</i>	5,007,803	4,252,833
Չափարկված տոկոսներ	167,411	132,259
- <i>ոնգիրներ</i>	115,494	105,870
Այլ պարտավորություններ	88,743	18,591
- <i>ոնգիրներ</i>	74,413	4,261
<b>Ընդամենը պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ</b>	<b>65,109,598</b>	<b>50,699,979</b>

## 25 Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Չափար ԴՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	17,600,637	4,916,406
<b>Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր</b>	<b>17,600,637</b>	<b>4,916,406</b>

## 27 Վճարվելիք գումարներ

Չափար ԴՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Ավանդների ապահովագրության գծով	6,600	5,850
<b>Ընդամենը այլ պարտավորություններ</b>	<b>6,600</b>	<b>5,850</b>

## 28 Ստորադաս փոխառություն

Չափար ԴՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Ստորադաս փոխառություն	13,402,138	13,406,511
<b>Ընդամենը ստորադաս փոխառություն</b>	<b>13,402,138</b>	<b>13,406,511</b>

## 29 Այլ պարտավորություններ

Չափար ԴՅ դրամ	31.12.17	31.12.16
Պարտավորություններ հարկերի գծով	433,753	497,622
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	159,491	62,794
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	4,951	
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	225,853	71,131
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	15,447	12,048
Այլ	1,153	713
<b>Ընդամենը այլ պարտավորություններ</b>	<b>840,648</b>	<b>644,308</b>

### 30 Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
<b>Կանոնադրական կապիտալ</b>	<b>10,100,041</b>	<b>10,100,041</b>
Սովորական բաժնետոմսեր	8,752,800	8,752,800
Ենթիվ եկամուտ	1,347,241	1,347,241
<b>Պահուստներ, այդ թվում՝</b>	<b>12,185,669</b>	<b>7,076,618</b>
- գլխավոր պահուստ	3,000,000	2,500,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,110,110	1,110,110
- վերագնահատման պահուստներ	8,075,559	3,466,508
<b>Զբաղիված շահույթ</b>	<b>14,702,100</b>	<b>11,514,563</b>
ընթացիկ տարվա	3,687,537	3,283,980
նախորդ տարվա	11,014,563	8,230,583
<b>Ընդամենը կապիտալ</b>	<b>36,987,810</b>	<b>28,691,222</b>

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 10,100,041 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված թվով 14,588 սովորական բաժնետոմսերից, որից 11,670 հատ սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերը հանդիսանում է «ԷՆՋ-ՎԻ-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,918 հատ սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերը հանդիսանում է «Բելեգինգամաչեֆից Ջոնգո» ՍՊԸ-ն:

Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.12.17թ. դրությամբ կազմում է 40 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկի նշանակալից մասնակիցներ են «ԷՆՋ-ՎԻ-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք ստեղծող բաժնետոմսերի 80 (ութսուն) տոկոսին և «Բելեգինգամաչեֆից Ջոնգո» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք ստեղծող բաժնետոմսերի 20 (քսան) տոկոսին:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է ՀՀ դրամով և բաժնետերն իրավունք ունի ստանալ շահաբաժին և քաշիսել շահույթը ՀՀ դրամով:

### Վարկային ռիսկ պարունակող հետաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,656,693	3,709,997
Տրամադրված երաշխիքներ	1,136,722	309,668
<b>Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ</b>	<b>6,793,415</b>	<b>4,019,665</b>

### Գործարքների փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17		31.12.16	
	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակց ված անձինք	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք
<b>Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ</b>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	1,127,999	130,819	1,341,997	130,839
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	6,851,557	723,008	2,508,810	185,916
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	1,963,469	241,478	2,722,808	185,936
<b>Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>6,016,087</b>	<b>612,349</b>	<b>1,127,999</b>	<b>130,819</b>
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	329,950	46,972	115,381	60,335
<b>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</b>				
1 Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	26,905,903	666,695	21,874,156	164,420
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	116,129,226	3,201,837	144,436,095	12,509,248
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	110,811,641	3,588,597	139,404,348	12,006,973
<b>Սնացողները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>32,223,488</b>	<b>279,935</b>	<b>26,905,903</b>	<b>666,695</b>
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	2,586,297	10,583	1,496,155	18,477
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	165,000	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-	39,783	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,500	-	5,218	-
Թողարկված պարտատոմսեր	10,655,768	228813	3,635,203	-
Ստորադաս փոխառություն	13,402,138	-	13,406,511	-
Տրված երաշխիքներ	-	-	-	9,866
Երաշխիքներից եկամուտ	-	-	-	217
Եկամուտներ և ծախսեր	-	-	-	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	6,877	1,352	12,415	1,561
Այլ եկամուտ	145	84	145	16

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ:

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	138,126	386,276
<b>Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ</b>	<b>138,126</b>	<b>386,276</b>

## Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, բնորոշում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության ամբողջական ռիսկերի մասն են: Այդուհանդերձ, Բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Բանկի ռիսկի կառավարման քաղաքականության նպատակն է հայտնաբերել, գնահատել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Բանկը պարբերաբար վերանայում է ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, ապրանքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավագույն փորձին հետևելու համար:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կորոշվում է խորհուրդը և գործադիր մարմինը, իսկ ընթացիկ կառավարումն իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից ըստ Բանկի խորհրդի հաստատած քաղաքականության: Բանկի Խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են արտարժույթային ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը: Ռիսկերի կառավարման բաժնի բացահայտում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը Բանկի գործառնական միավորների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար:

Հիմնական ռիսկերն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և գործառնական ռիսկը: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթային, տոկոսադրույքների և այլ գնային ռիսկերը:

### Վարկային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված գործընկերոջ վարկունակության, վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու կամ ամլճարումնակության հետ, որոնք Բանկին կարող են կորուստներ պատճառել: Վարկային ռիսկը Բանկի հիմնական ռիսկերից մեկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությանը է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ՝ վարկերի և փոխառությունների տրամադրում և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի վարկային կոմիտեի և Մոնիտորինգի և ներքին հսկողության, իսկ խոշոր վարկերի դեպքում՝ նաև բանկի Խորհրդի կողմից: Հաշվետվությունները սահմանված պարբերականությամբ ներկայացվում են Բանկի խորհրդին, Տնօրինությանը և Վարկային կոմիտեին:

### Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

31.12.17

Հազար ՀՀ դրամ	ԳԳ	ԱՊՊ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
<b>Ակտիվներ</b>					
Պրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,568,091	-	-	-	10,568,091
Թանկարժեք մետաղներ	125,696	-	-	-	125,696
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,600,971	384,559	-	824,876	3,810,406
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	60,837,888	91,009	345,292	588,504	61,862,693
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	82,598,302	-	-	-	82,598,302
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>	<b>156,730,948</b>	<b>475,568</b>	<b>345,292</b>	<b>1,413,380</b>	<b>158,965,188</b>
<b>Պարտավորություններ</b>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,072,869	99	3,358,818	5,344,090	25,775,876
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	21,479,882	318,512	31,450,727	11,860,477	65,109,598
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	6,882,282	-	7,577,413	3,140,942	17,600,637
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,495,549	2,906,589	13,402,138
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>	<b>45,435,033</b>	<b>318,611</b>	<b>52,882,507</b>	<b>23,252,098</b>	<b>121,888,249</b>
<b>Ցուտ դիրք</b>	<b>111,295,915</b>	<b>156,957</b>	<b>(62,537,215)</b>	<b>(21,838,718)</b>	<b>37,076,939</b>

31.12.16

Հազար ՀՀ դրամ	ԳԳ	ԱՊՊ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
<b>Ակտիվներ</b>					
Պրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	16,105,000	-	-	-	16,105,000
Թանկարժեք մետաղներ	214,583	-	-	-	214,583
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,869,061	1,598,164	-	151,071	3,618,296
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	45,352,747	192,428	197,967	334,083	46,077,225
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	60,765,040	-	-	-	60,765,040
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>	<b>124,306,431</b>	<b>1,790,592</b>	<b>197,967</b>	<b>485,154</b>	<b>126,780,144</b>
<b>Պարտավորություններ</b>					
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24,308,401	-	1,975,500	4,454,836	30,738,737
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	13,088,649	1,310,199	24,063,404	12,237,727	50,699,979
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,229,609	-	3,662,228	24,569	4,916,406
Ստորադաս փոխառություն	-	-	10,500,882	2,905,629	13,406,511
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>	<b>38,626,659</b>	<b>1,310,199</b>	<b>40,202,014</b>	<b>19,622,761</b>	<b>99,761,633</b>
<b>Ցուտ դիրք</b>	<b>85,679,772</b>	<b>480,393</b>	<b>(40,004,047)</b>	<b>(18,137,607)</b>	<b>27,018,511</b>

**Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ**

Վարկեր և փոխառությունների վերառնությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության:

**31.12.17**

	քանակ	Ատանդարտ/ Ոչ ռիսկային	քանակ	Հսկվող/ Ռիսկային	քանակ	Ոչ ստանդարտ/ Միջին Ռիսկային	քանակ	Կասկածելի/ Քարծր Ռիսկային	քանակ	ըրուս գրված	քանակ	Ընդամենը
<b>Վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում</b>	1,372	59,268,253	17	832,169	35	1,484,400	7	277,871			1,431	61,862,693
Արդյունաբերություն	397	23,497,238	3	297,690	18	1,367,688	3	22,178	-	-	421	25,184,794
Գյուղատնտեսություն	29	6,425,594	3	369,888	-	-	-	-	-	-	32	6,795,482
Շինարարություն	35	3,922,675	-	-	-	-	-	-	-	-	35	3,922,675
Տրանսպորտ և կապ	47	362,335	-	-	5	33,695	-	-	-	-	52	396,030
Առևտուր	199	5,372,330	1	249	1	1,182	-	-	-	-	201	5,373,761
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10	2,978,496	-	-	-	-	-	-	-	-	10	2,978,496
Ապառողական վարկեր, այդ թվում	180	2,291,878	5	50,564	2	8,365	2	31,733			189	2,382,540
<i>անչարժ գույքի գրավով</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
<i>ավտոմեքենայի գրավով</i>	6	8,944	-	-	-	-	1	435	-	-	8	9,379
հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	411	6,135,671	1	33,835	6	33,192	1	27,402	-	-	419	6,230,100
Տնտեսության այլ ճյուղեր	64	8,282,036	4	79,943	3	40,278	1	196,558	-	-	72	8,598,815
<b>Ռեզիտորական պարտքեր</b>	86	1,900,009	1	584	2	2,556	1	756			90	1,903,905
<b>Հետաշվեկշռային հոդվածներ</b>	193	6,773,774	2	10,531	-	-	-	-	1	9,110	196	6,793,415
<b>2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>1,651</b>	<b>67,942,036</b>	<b>20</b>	<b>843,284</b>	<b>37</b>	<b>1,486,956</b>	<b>8</b>	<b>278,627</b>			<b>1,717</b>	<b>70,550,903</b>

**31.12.16**

	քանակ	Ատանդարտ/ Ոչ ռիսկային	քանակ	Հսկվող/ Ռիսկային	քանակ	Ոչ ստանդարտ/ Միջին Ռիսկային	քանակ	Կասկածելի/ Քարծր Ռիսկային	քանակ	ըրուս գրված	քանակ	Ընդամենը
<b>Վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում</b>	1,273	43,433,243	36	2,139,527	4	134,491	13	369,964			1,326	46,077,225
Արդյունաբերություն	330	14,395,970	20	1,917,234	-	-	5	127,124	-	-	355	16,440,328
Գյուղատնտեսություն	24	5,958,355	1	39,019	2	80,531	-	-	-	-	27	6,077,905
Շինարարություն	30	2,066,526	-	-	-	-	-	-	-	-	30	2,066,526
Տրանսպորտ և կապ	11	178,759	-	-	-	-	-	-	-	-	11	178,759
Առևտուր	277	3,553,865	1	2,272	1	49,933	4	179,754	-	-	283	3,785,824
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	7	2,729,632	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2,729,632
Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Ապառողական վարկեր, այդ թվում	193	1,123,251	2	8,948	1	4,027	1	27,001			197	1,163,227
<i>անչարժ գույքի գրավով</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
<i>ավտոմեքենայի գրավով</i>	9	24,548	-	-	-	-	-	-	-	-	9	24,548
հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	326	4,333,593	11	155,960	-	-	3	36,085	-	-	340	4,525,638
Տնտեսության այլ ճյուղեր	75	9,093,292	1	16,094	-	-	-	-	-	-	76	9,109,386
<b>Ռեզիտորական պարտքեր</b>	87	1,858,108			2	241	5	6,342			94	1,864,691
<b>Հետաշվեկշռային հոդվածներ</b>	142	4,010,585			-	-	-	-	2	9,110	144	4,019,695
<b>2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>1,502</b>	<b>49,301,936</b>	<b>36</b>	<b>2,139,527</b>	<b>6</b>	<b>134,732</b>	<b>18</b>	<b>376,306</b>			<b>1,564</b>	<b>51,952,501</b>

Վարկեր և փոխառությունների դասակարգումը՝ ըստ տնտեսական հատվածների և ռիսկայնության

**31.12.17**

	Ատանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/ Միջին Ռիսկային	Կասկածելի/ Քարծր Ռիսկային	Ամուսալի	Ընդամենը
<b>Վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում</b>						
ՀՀ Ռեզիդենտներին	58,243,448	832,169	1,484,400	277,871	-	60,837,888
ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	91,009	-	-	-	-	91,009
ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին	588,504	-	-	-	-	588,504
Այլ երկրների ռեզիդենտներին	345,292	-	-	-	-	345,292
<b>Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ</b>	<b>59,268,253</b>	<b>832,169</b>	<b>1,484,400</b>	<b>277,871</b>	<b>-</b>	<b>61,862,693</b>



	Ատանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/ Միջին Ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր Ռիսկային	Ամուսալի	Ընդամենը
<b>Վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում</b>						
ՀՀ Ռեզիդենտներին	42,708,765	2,139,527	134,491	369,964	-	45,352,747
ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	192,428	-	-	-	-	192,428
ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին	334,083	-	-	-	-	334,083
Այլ երկրների ռեզիդենտներին	197,967	-	-	-	-	197,967
<b>Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ</b>	<b>43,433,243</b>	<b>2,139,527</b>	<b>134,491</b>	<b>369,964</b>	<b>-</b>	<b>46,077,225</b>

**Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն**

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի (գործընկերոջ) կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Բանկի խորհրդի կողմից:

Վարկային ռիսկի տեսանկյունից Բանկի խորհուրդը սահմանել է նաև գործընկերների ընտրության չափանիշները՝ հիմնվելով հայտնի վարկանշային գործակալությունների (S&P’s, Moody’s և Fitch Credit Rating Agencies) գնահատականի վրա: Եթե անհրաժեշտություն է առաջանում համագործակցել գործընկերոջ հետ, որը չունի համապատասխան ներդրումային վարկանիշ, ապա խորհուրդը վերջինիս համար քաջառության կարգով սահմանում է համապատասխան սահմանաչափեր:

Մեկ վարկառուի գծով վարկային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, սահմանափակվում են նաև Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչպես նաև օրական սահմանաչափերով կապված առևտրային գործարքների հետ, ինչպիսիք են արտարժույթային ֆորվարդի պայմանագրերը:

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործեկակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

**Գրավ**

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, պաշարները և այլ հիմնական միջոցներ,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավներ որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.17	31.12.16
Անշարժ գույք	36,934,345	26,280,976
Շարժական գույք	656,042	576,428
Կառավարության երաշխիքներ	13,729,814	12,342,780
Կազմակերպությունների երաշխիքներ	6,564,582	6,181,188
Այլ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	1,533,458	459,997
Դրամական միջոցներ	1,616,860	434,410
Այլ	2,406,309	1,099,863
<b>Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ</b>	<b>63,441,410</b>	<b>47,375,642</b>

**Վարկային ռիսկի պարունակող պայմանական պարտավորություններ**

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հանախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

## Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների և սրբես բեստի օգնությամբ: Արտարժույթի ռիսկը կառավարվում է հեջավորման և դիվերսի կառավարման միջոցով:

## Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային Ցուցանիշների ռիսկ

Հարկերի անվանումը	31.12.17թ.		31.12.16թ.	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Արժեթղթեր				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միասնամար. այլ բյուր	14.00%	5.87%	12.55%	9.79%
- միջբանկային վարկեր				
- միջբանկային ռեպո				
- միջբանկային տոկոսային ավույ				
Հաճախորդներին ստանալիքի վարկեր և փոխառություններ	11.95%	9.91%	13.26%	11.13%
Ենթակառուցվածքային կառուցվածքի և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	12.84%	6.70%	14.57%	6.83%
Մյուս մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. միասնամար	8.57%	4.86%	8.92%	3.76%
Պարտավորություններ հաճախորդների միասնամար	11.12%	5.50%	11.96%	6.22%
Պարտավորություններ բանկի կողմից բազարված արժեթղթերի գծով	12.75%	6.53%	-	8.15%
Մտորացաս փոխառություն	14.00%	5.27%	14.00%	5.27%

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի կամ պոլիի իրացման ժամկետների: Կապիտալի ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորուստ կան գույքահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ գույքահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Միջոց	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսա դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն				Ընդամենը
		Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
Հազար ՀՀ դրամ						31.12.17
ՀՀ դրամ	0.5	-	13,036	-	2,334,996	-2,348,032
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	32,386	-	226,424	-258,810
ՀՀ դրամ	-0.5			13,254	2,480,108	2,493,362
ԱՄՆ դոլար	-0.5			32,896	234,489	267,385

Միջոց	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսա դրույքներում	Կապիտալի զգայունություն				Ընդամենը
		Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	
Հազար ՀՀ դրամ						31.12.16
ՀՀ դրամ	0.5	-	2,782	-	8,656	-
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	290	-	860	-
ՀՀ դրամ	-0.5	2,795	8,717	226,890	1,373,629	1,612,031
ԱՄՆ դոլար	-0.5	290	860	56,856	148,820	206,826

## Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և այն սահմանված շրջանակներում պահելու համար հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների հետ) և կապիտալի վրա (կապված արտարժույթային ակտիվների և որպես դրամական հոսքերի հեջ օգտագործված արտարժույթի ֆորվարդների պայմանագրերի իրական արժեքի փոփոխության և կապիտալի գործիքների հետ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ գուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ գուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	31.12.17		31.12.16	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հարկում շահույթի
<b>ԱՄՆ դոլար</b>	<b>5%</b>	<b>104,009</b>	<b>5%</b>	<b>24,908</b>
<b>Եվրո</b>	<b>3%</b>	<b>4,153</b>	<b>3%</b>	<b>-68,613</b>

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

31.12.17

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<b>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,654,848	2,896,997	16,246	10,568,091
Թանկարժեք մետաղներ	-	121,006	4,690	125,696
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	228,410	1,678,382	1,903,614	3,810,406
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9,339,547	54,101,862	-	63,441,409
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	70,282,118	12,316,184	-	82,598,302
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>	<b>87,504,923</b>	<b>71,114,431</b>	<b>1,924,550</b>	<b>160,543,904</b>
<b>ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,327,908	12,447,960	8	25,775,876
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	28,029,383	35,243,908	1,836,307	65,109,598
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,011,876	15,588,761	-	17,600,637
Ստորադաս փոխառություն	8,064,438	5,337,700	-	13,402,138
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>	<b>51,433,605</b>	<b>68,618,329</b>	<b>1,836,315</b>	<b>121,888,249</b>
<b>Զուտ դիրք 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>36,071,318</b>	<b>2,496,102</b>	<b>88,235</b>	<b>38,655,655</b>
<b>Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>3,687,138</b>	<b>3,106,277</b>	<b>-</b>	<b>6,793,415</b>

Հազար ՀՀ դրամ

31.12.16

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<b>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,127,418	9,912,676	64,906	16,105,000
Թանկարժեք մետաղներ	-	209,085	5,498	214,583
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	450,168	3,121,397	46,731	3,618,296
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	8,336,473	37,740,752	-	46,077,225
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	52,064,987	8,700,053	-	60,765,040
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>	<b>66,979,046</b>	<b>59,683,963</b>	<b>117,135</b>	<b>126,780,144</b>
<b>ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21,987,070	8,751,659	8	30,738,737
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,678,947	40,936,603	84,429	50,699,979
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	4,916,406	-	4,916,406
Ստորադաս փոխառություն	8,070,575	5,335,936	-	13,406,511
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>	<b>39,736,592</b>	<b>59,940,604</b>	<b>84,437</b>	<b>99,761,633</b>
<b>Զուտ դիրք 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>27,242,454</b>	<b>(266,641)</b>	<b>32,698</b>	<b>27,018,511</b>
<b>Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</b>	<b>2,998,031</b>	<b>1,014,966</b>	<b>6,698</b>	<b>4,019,695</b>

### Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սրբեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զգալի մասնաճիճը կապված է Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով:

Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հետադարձ կապվել իրացվելի դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 2%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի չափով պահուստավորման գումար: Իրացվելիության ռիսկը գնահատվում է կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սրբես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Հետևյալ աղյուսակով ներկայացվում են ակտիվները և պարտավորությունները ըստ ապավելիք մարման ժամկետների:

31.12.17

Չափաբան	Չափաբան		Ցլախանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
<b>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ կենտրոնական բանկում			10,693,787					10,693,787
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	3,403,317	248,385	33,638	125,067	-	3,810,406
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	516,726	2,077,712	3,479,386	3,805,827	10,782,225	32,713,575	8,487,243	61,862,694
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ			-	-	478,133	5,941,533	76,178,636	82,598,302
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>516,726</b>	<b>2,077,712</b>	<b>17,576,489</b>	<b>4,054,212</b>	<b>11,293,995</b>	<b>38,780,175</b>	<b>84,665,879</b>	<b>158,965,189</b>
<b>ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	6,382,762	2,565,070	8,415,455	4,895,528	3,517,061	25,775,876
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	20,652,690	1,571,796	19,371,024	20,609,488	2,904,600	65,109,598
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	77,032	-	1,008,805	5,872,800	10,642,000	17,600,637
Ստորադաս փոխառություն	-	-	77,038	-	-	-	13,325,100	13,402,138
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>			<b>27,189,522</b>	<b>4,136,865</b>	<b>28,795,285</b>	<b>31,377,816</b>	<b>30,388,761</b>	<b>121,888,248</b>
<b>Ջուտ դիրք</b>	<b>516,726</b>	<b>2,077,712</b>	<b>(9,613,032)</b>	<b>(82,653)</b>	<b>(17,501,290)</b>	<b>7,402,359</b>	<b>54,277,118</b>	<b>37,076,940</b>
<b>Կուտակված մեղքվածք</b>			<b>(9,613,032)</b>	<b>(9,695,685.73)</b>	<b>(27,196,975)</b>	<b>(19,794,615.89)</b>	<b>34,482,502</b>	

31.12.16

Չափաբան	Չափաբան		Ցլախանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
<b>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ կենտրոնական բանկում			16,105,000					16,105,000
Թանկարժեք մետաղներ			214,583					214,583
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			3,458,024	7,853	37,772	114,647		3,618,296
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	740,470	1,904,634	1,930,172	2,001,657	7,369,739	26,880,414	5,250,138	46,077,225
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ				1,783,616	654,390	5,163,075	53,163,959	60,765,040
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>740,470</b>	<b>1,904,634</b>	<b>21,707,779</b>	<b>3,793,126</b>	<b>8,061,901</b>	<b>32,158,136</b>	<b>58,414,097</b>	<b>126,780,144</b>
<b>ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ			20,776,966	537,916	3,038,847	5,453,544	931,464	30,738,737
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ			18,216,412	1,243,031	6,175,552	25,064,984		50,699,979
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր			77,006			4,839,400		4,916,406
Ստորադաս փոխառություն			83,171				13,323,340	13,406,511
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>			<b>39,153,555</b>	<b>1,780,947</b>	<b>9,214,399</b>	<b>35,357,928</b>	<b>14,254,804</b>	<b>99,761,633</b>
<b>Ջուտ դիրք</b>	<b>740,470</b>	<b>1,904,634</b>	<b>(17,445,776)</b>	<b>2,012,179</b>	<b>(1,152,498)</b>	<b>(3,199,792)</b>	<b>44,159,293</b>	<b>27,018,511</b>
<b>Կուտակված մեղքվածք</b>			<b>(17,445,776)</b>	<b>(15,433,597.65)</b>	<b>(16,586,095)</b>	<b>(19,785,886.71)</b>	<b>24,373,407</b>	

**Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն**

Բացի Բանկի հաշվապահական հաշվեկշիռի կապիտալի հոդվածում հաշվառվող գործիքներից առկա չեն այնպիսի գործիքներ, որոնք վերաբերվում են կապիտալին:

Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված է Ն1<sup>1</sup> «Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն» և Ն1<sup>2</sup> «Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն» նորմատիվների ներքին նվազագույն 20% (ԿԲ-ի կողմից սահմանված չափից ավելի խիստ) սահմանաչափի: Սահմանաչափի նպատակն է ժամանակին արձագանքել կապիտալի համարժեքությանը սպառնացող երևույթներին և համապատասխան միջոցառումներ ձեռնարկել դրանք շտկելու ուղղությամբ: Հաշվետու ժամանակաշրջանում վերը նշված նորմատիվները երբևէ չեն խախտվել:

Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները, քանզի Բանկի կապիտալիզացման մակարդակը բարձր է:



**Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք**

Բանկի ֆինանսական գործիքները գնանշվում են շուկայական գնանշումների հիման վրա:

Բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական գործիքներ, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ հավաստիորեն որոշել:

Բանկը չունի իրական արժեքը գերազանցող գումարով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

**Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում**

Բանկը կանխատեսվող արտարժուրային ապագա գործարքները որպես կանոն հեջավորում է սվոյ և ֆորվարդ տիպի ֆինանսական գործիքներով, որոնց ժամանակահատվածը հիմնականում ընկած է 3 ամսից մինչև 1 տարի միջակայքում: Հեջավորված գործիքների գծով հետաձգված կամ չճանաչված շահույթի (այլ եկամտի) կորստի գումարը ակնկալվում է, որ կհակադարձի կանխատեսվող գործարքների գծով սպասվելիք վնասները, իսկ ժամանակահատվածը համընկնում է կանխատեսվող ապագա գործարքների ժամանակահատվածի հետ:

**Ապաճմանչում**

Բանկը հաշվետու ժամանակահատվածում չի ունեցել այնպիսի փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ դրանց մի մասը չքավարարի ապաճմանչում չափանիշներին կամ երբ առկա լինի «չարունակվող մրցակցություն»:

**Գրավադրված ակտիվներ**

Բանկը 31.12.17թ-ի դրությամբ գրավադրված արժեթղթեր չունի:

**Միջին ակտիվներ և կապիտալ** **31.12.17**

Միջին ակտիվներ	153,798,924
Միջին կապիտալ	40,000,412

**Ընդունված գրավ**

31.12.17թ-ի դրությամբ գրավով ապահովված վարկերի գումարը կազմում է 61,824,550 հազար դրամ:

**Պարտավորությունների չկատարում/խախտում**

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր: